

»Svärdet är ett uttryck för det absoluta«

Yasha Yukawa är den förste svensken med det ovanliga yrket samurajsvärdssmed.

Hur kom du på att du skulle bli japansk svärdssmed?

– För åtta år sedan vaknade jag upp efter en tupplur med en bild av ett svärd fastsatt i mitt sinne och en spontan impuls att bli svärdssmed. Min flickvän sa att jag skulle ringa den japanska svärdssmeden jag hade träffat när min pappa, som också är japan, gifte sig tio år tidigare. Jag ringde på en gång. Matsuba Kunimasa är hans svärdssmedsnamn. Han sa att det var fullkomligt omöjligt att bli svärdssmed men att jag skulle skicka ett mejl. Jag hade inte mejl på den tiden så jag åkte in till biblioteket i Askersund och skrev till honom att jag ville bli hans lärling. Ett par månader senare hade vi sålt allt vi ägde och flyttade sedan till hans by i Japan.

Hur var livet som lärling?

– *Shugyo*, den traditionella träningen inom hantverk, är en kultur där man måste underkasta sig mästaren totalt och arbeta bortom sina förmågor gränser. Första månaderna skulle jag bara titta uppmärksamt på vad han gjorde och förväntades förstå allt, men det var enormt obegripligt. Ställde jag en fråga blev han skitförbannad. »Va, fattar du inte det? Du kommer aldrig att bli svärdssmed!« Även om det var en oerhört svår tid och jag upplevde skräck varje dag, så känner jag den största tacksamhet.

Vad är syftet med en sådan pedagogik?

– Idealet är att kunna bemästra ett ämne till den grad att det leder till ett upplyst tillstånd. Det är först när man kan lägga sin egen person åt sidan som konsten får ett eget liv. Det kan förstås upplevas som förfärligt när ens ego och stolthet smulas sönder, men jag hade själv för avsikt att befria mig från min identitet som person.

Efter fem års obetalt arbete som lärling gjorde du provet för att bli licensierad svärdssmed.

– Det var hemskt. På slutet rann det blod ur mina händer. Då gällde det verkligen att kunna gå bortom tankarna på att man under provet slitit tolv timmar om dygnet i åtta dagar, att kunna vara helt öppen för att låta det gå som det går. Annars blir man bara mer nervös och allt blir svårare ju närmare man kommer svärdets slutgiltiga form. Fem av Japans främsta svärdssmeder och representanter från kulturministeriet stod bredvid och antecknade och tittade på klockan hela tiden. Efter att ha fått skit för hur dålig jag var blev det varma gratulationer för att jag hade klarat provet. Min mästare började storgråta när jag ringde och berättade, och nu kan jag fråga honom om råd när jag behöver.

Varför har svärdssmidet lockat så?

– Tidigare försökte jag hitta på massa logiska förklaringar till varför jag ville bli svärdssmed, men det var först när jag härdade mitt första egna svärd som jag började förstå. Det glödande svär-

det krängde när jag släckte det i vattenkaret, och när jag tog upp det var det som om det hade fötts ett levande väsen.

Vad har svärdet för betydelse i Japan?

– Det är ett politiskt maktobjekt, ett av tre kejsrerliga regalier, och en symbol för den tidigare regerande samurajklassens själ. Därför förbjöds och förstördes svärderna av den amerikanska ockupationsmakten efter andra världskriget. Traditionen räddades tack vare en förening som lade tonvikten på svärdets konstnärliga värde, men all tillverkning och ägande av svärd regleras fortfarande noga av regeringen. I över tusen år har man tillverkat svärd på det här sättet, och de konstnärliga dimensionerna är så förfinade att det under århundradena har växt fram ett formulerat sätt att uppskatta svärd, och det är en konst i sig.

Och vad betyder svärdet för dig?

– En del av skönheten ligger i svärdets fullkomlighet som vapen. Ett vapen med ädla och förhöjande egenskaper som skapas under närmast magiska omständigheter. Ur detta växer de andliga dimensionerna fram och det japanska svärdet blir en talisman. För mig är svärdet ett uttryck för det absoluta.

KAJSA SKARSGÅRD
FOTO: CHRISTINA SJÖGREN

Lördag 21 april. Körsbärsblomningen, en stor japansk högtid, firas i Kungsträdgården. I år med ett gediget scenprogram, då Sverige och Japan firar 150 år av diplomatiska förbindelser.

»Svärdets stål är vikt i tiotusentals lager och sedan utsträckt en meter. Skulle man veckla ut det skulle det bli tiotusentals meter, så det kanske inte är så konstigt att det känns som en antenn ut i oändligheten.«

